

ПРЕС КЛИПИНГ

16. октобар 2018.

НАСЛОВИ

Како решити проблем лажних боловања? (стр.3)

Просечна плата у Словенији 1.082 евра (стр.3)

Брнабић: Покушаћемо да одржимо висок степен раста БДП-а (стр.4)

Амерички малопродајни гигант Сирс прогласио стечај (стр.5)

Војни синдикат пита Вулина где је нестало новац за отпремнине (стр.6)

Вучић: За војску и полицију СТАНОВИ ОД 300 ДО 350 ЕВРА по квадрату (стр.6)

У ПЕНЗИЈУ СВЕ КАСНИЈЕ Истраживали смо КОЛИКО ЋЕМО ДУЖЕ РАДИТИ за 15 до 20 година и ово је резултат (стр.8)

ИМА ЛИ РАЗЛОГА ЗА БРИГУ? Члан Фискалног савета открива какви ЕКОНОМСКИ РИЗИЦИ прете Србији у 2019. Години (стр.9)

Слога: Измена Закона о раду се прилагођава азијском капитализму (стр.11)

У Слободној зони Смедерево 20 пута више запослених (стр.12)

Да ли је свет на прагу нове кризе (стр.13)

Мање држави, више радницима (стр.14)

После 30 година поново извоз пшенице из Србије у Египат (стр.15)

Станови за безбедњаке већ од маја (стр.16)

Министарство одбране подржало синдикат Наменске: медији да не врше притисак на појединце и истрагу (стр.17)

Како решити проблем лажних боловања?

Извор:РТС

Од 280 хиљада боловања колико се отвори годишње, више од десет одсто њих је лажно. То значи да више од 30.000 радника сваке године одсуствује са посла, иако нема никаквих здравствених тегоба. Привредна комора Србије предлаже да се унапреде постојећи механизми како би послодавци лакше могли да утврде да ли постоје злоупотребе.

Гордана Тиодоровић из Привредне коморе Србије каже да је Министарству за рад, за рад запошљавање борачка и социјална питања упућена иницијатива да измену члана 103 Закона о раду.

"Ако у току једног месеца има више од десет одсто радника на боловању, послодавац би могао да затражи извештај надлежне здравствене установе о оправданости одсуства", објаснила је Тиодоровићева, гостујући у Дневнику РТС-а.

У Закону о раду постоји слично решење - послодавац може, о свом трошку, да упути запосленог у одређену здравствену установу на додатне провере. Међутим, како каже Тиодоровићева, пракса је показала да је то право тешко остварити, а послодавац је изложен додатним трошковима.

Решење које се сада предлаже не би донело додатне трошкове никоме, тврди представница ПКС.

Објашњава да би надлежна установа, која је издала решење о боловању, само још једном требало да прође кроз постојећу документацију да би се утврдило да ли је решење оправдано.

"Морамо напоменути да би ово послужило не само као заштита послодавца него и савесних запослених на које пада терет додатног рада", истиче Тиодоровићева.

Надлежно министарство следеће измене Закона о раду планира за 2020. годину, када је могуће унети и измене које предлаже ПКС.

Тиодоровићева каже да очекују подршку државе, тим пре што не предлажу увођење нових механизма, него побољшавање постојећих.

Иначе, и постојећа решења предвиђају да послодавац може да отпусти радника уколико утврди да је злоупотребио право боловање.

Просечна плата у Словенији 1.082 евра

Извор:Танјуг

ЉУБЉАНА: Просечна месечна нето плата у Словенији износила је у августу 1.082,88 евра, а бруто зарада 1.669,51 евро, објавио је данас словеначки статистички завод.

У односу на јул, августовска просечна нето зарада је повећана реално за 0,9 одсто, а номинално за 1,0 проценат, преноси словеначка агенција СТА.

Просечне нето зараде су у приватном сектору, на месечном нивоу, порасле за 1,7 одсто, а у јавном сектору за 0,1 одсто.
У августу су највише просечне нето плате биле у централној Словенији и на југоистоку земље.

Брнабић: Покушаћемо да одржимо висок степен раста БДП-а

Извор: Бета

Премијерка Србије Ана Брнабић изјавила је да ће Влада у наредној години покушати да одржи висок степен раста бруто друштвеног производа (БДП) капиталним инвестицијама, које ће износити око 200 милијарди динара.

Након састанка са председником Александром Вучићем, премијерка је рекла да се ове године очекује раст БДП од око четири одсто и да ће представљати изазов како да се то одржи и у 2019. години, због чега ће за капиталне инвестиције бити издвојено око 200 милијарди динара, пре свега у путеве и железницу, као и у станоградњу, здравство и друге секторе.

"Задатак ове Владе биће и да мењамо парадигму раста и развоја Србије и да фокус пребацимо са инвестиција које захтевају велики број радних места на инвестиције засноване на иновацијама и знању. Зато ћемо инвестирати у наредним годинама близу 100 милиона евра управо у инфраструктуру везану за иновације, старт ап предузећа и научну инфраструктуру", рекла је премијерка.

Ана Брнабић је навела да ће до септембра наредне године бити готова прва фаза научно технолошког парка у Новог Саду, да до краја године почиње изградња истог таквог парка у Нишу, као и лабораторијска ламела у саставу Електронског факултета у том граду, што ће омогућити да Ниш до краја мандата Владе поново постане центар иновација у Србији.

"Инвестираћемо и у научну инфраструктуру за физику, гледамо како да помогнемо Винчи. Све ово ће обезбедити да имамо конкурентнију привреду. У средњем року то ће подићи просечне плате у Србији и задржати младе талентоване људе у Србији, а ја се надам да ће неки од њих почети и да се враћају", рекла је она.

Премијерка је додала да Влада разматра како да подстакне истраживање и развој да би се повећао број домаћих старт ап предузећа, али да привуче странце да долазе и отварају своје научно-истраживачке компаније у Србији.

Улагање у здравствене установе - милијарду евра

Председник Србије Александар Вучић рекао је да ће у обнову најважнијих здравствених установа у Србији у наредне три године бити уложено милијарду евра.

"То је важан пројекат, али ће морати да се у здравству спроведу бројне реформе јер убедљиво највише новца, 20 одсто, трошимо на здравство, а то се не види у болницама", рекао је Вучић. Планирано је улагање од 235 милиона евра у опште болнице и 430 милиона евра у четири клиничка центра, као и додатних 54 милиона у Дечју болницу у Београду, 100 милиона у 11 клиника и 200 милиона у домове здравља.

Он је оценио да ће та улагања помоћи да грађани врате поверење у здравствени систем. Вучић је истакао да ће реформе здравства подразумевати и да пацијенти који су на листама чекања могу да добију здравствену услугу и другој и трећој радној смени.

Плате здравствених радника, како је рекао, догодине ће бити веће, а заложите се да највише повишице добију медицинске сестре које раде најтеже послове.

Амерички малопродајни гигант Сирс прогласио стечај

Извор: Бета

Амерички малопродајни гигант Сирс (Сears) који је некад доминирао тржним центрима широм земље прогласио је стечај подлегавши под огромним дуговима и губицима.

Компанија Сирс Холдингс, која је такође власник Кмарта, поднела је јутрос захтев за стечајну заштиту.

Сирс је некад доминирао америчком малопродајом, а почео је 1880-их као каталог са наруџбинама преко поште.

Компанија је погођена, заједно са многим другим традиционалним малопродајним групама, растућом онлајн конкуренцијом фирми као што је Амазон и друге.

Сирс је последњих година затварао продавнице и продавао имовину док се борио са дугом од више од пет милијарди долара.

Компанија има 90.000 запослених а када је била на врхунцу имала је више од 350.000 и више од три хиљаде продавница.

Сирс је постао највећи амерички малопродајни ланац пре него што га је претекао Валмарт (Walmart) 1980-их.

Оператер компанија Сирс и Кмарт придружују се све већем списку малопродајних компанија које су поднеле захтев за заштиту од стечаја или су затворене последњих неколико година у јако конкурентној клими.

Неки су успели да изађу из стечаја после реорганизације као што је Пејлес ШуСорс (Паулесс СхоеСоурце), али други нису као што је продавац играчака Тојс ар ас (ТоусР УС) и Бон-Тон Сторес. Оба ова малопродајна лаца морала су да затворе операције ове године убрзо после проглашења стечаја и заштите на основу поглавља 11.

"Ово је компанија која је 1950-их била као колос у америчком малопродајном окружењу. Надамо се да ће мањи нови Сирс бити здравији", рекао је Крег Џонсон из консултантске компаније за малородају.

Захтевом за стечај под поглављем 11 одлажу се обавезе компаније према њеним кредиторима и даје јој се време да реорганизује дугове и прода делове свог пословања.

С обзиром на величину Сирса, његов захтев за стечај имаће ефекат на многе ствари - од власника простора до десетина хиљада запослених.

Захтев за стечај поднет је уочи кључне празничне сезоне за купце и уследио је пошто је генерални директор и председник компаније Еди Ламперт покушао да спасе фирму и да спречи њен одлазак у стечајни суд, до сада.

Ламперт, који је највећи акционар, је зајмио сопствени новац годинама и склапао послове да подржи компанију.

Компанија је прошле године продала свој бренд Крафтсман (Црафтсман), а претходно је продала делове Сирс Хоумтаун и оутлет једно оутлет одељење.

Акције Сирса пале су са око шест долара прошле године на испод минималног једног долара колико је потребно да вреде да би остале да се тргују на индексу Насдак. У априлу 2007. те акције су се продавале за 141 долар.

Од маја компанија има мање од 900 радњи, у односу на око 1.000 колико је имала на крају прошле године. Број радњи је био на врхунцу 2012, када их је било 4.000 укључујући Сирс Канада који је касније продат.

У марту 2017. Сирс је саопштио да постоји велика сумња да ће успети да држи врата отворена, али да се настављају напори.

Међутим губици су наставили да се гомилају ове године. У фискалном другом кварталу који је завршен 4. августа нето губици у кварталу су порасли на 508 милиона долара у односу на 250 милиона долара губитака у истом кварталу прошле године.

Војни синдикат пита Вулина где је нестао новац за отпремнине

Извор: Бета

Војни синдикат Србије затражио је данас од министра одбране Александра Вулина да јавно одговори "где је нестало" 800 милиона динара или више од 6,6 милиона евра из буџета Министарства одбране намењених јубиларним наградама и отпремнинама за пензионисане припаднике тог ресора и Војске Србије.

Синдикат је у захтеву за достављање информација од јавног значаја упућеном Вулину навео да припадницима Војске Србије и Министарства одбране који су од јула отишли у пензију, "до данас нису исплаћене отпремнине нити су им донета решења о пензионисању".

"У току ове године мали је број пензионисаних да бисте рекли да је тај новац наменски потрошен и да би се дозволило понижавање припадника Војске Србије који су одслужили свој дуг отаџбини. Већина тих часних војника је прошла и кроз херојску одбрану од агресије НАТО пакта и нису заслужили да месецима чекају папир и средства која им по закону припадају", пише у саопштењу.

Вучић: За војску и полицију СТАНОВИ ОД 300 ДО 350 ЕВРА по квадрату

Извор: С.Г, Танјуг

Држава ће за младе припаднике војске и полиције до 2021. године изградити стамбене објекте у Београду, Нишу, Новом Саду, Врању и другим мањим местима где ће цена бити и по 300, 350 евра за квадратни метар, најавио је данас председник Србије Александар Вучић.

Како је истакао, на решавање стамбеног питања у Србији чека 14.169 полицајаца, 7.577 припадника војске, 856 запослених у БИА и 1.021 у Министарству одбране.

- То је укупно 23.623 припадника војске и полиције. У првој фази планирано је 8.826 стамбених објеката. Све треба да буде готово у 2021. години. То ће бити веома јефтине станове. Да бисмо подстакли људе да остану овде, имаћемо ниже цене и додатне субвенције у сваком месту које није Београд, Ниш или Нови Сад, тако да ће цена бити 300 до 350 евра по квадратном метру - навео је Вучић.

Раст БДП-а могућ и 4,5 одсто

Према његовим речима, станоградња ће значајно утицати и на раст БДП-а.

- Очекујемо да ћемо и у 2019. години имати четири до 4,5 одсто раста - рекао је Вучић.

Он је додао да ће зграде за војску и полицију по централној Србији бити четвороспратнице, а у Београду и Новом Саду имаће пет и шест спратова.

- Други важан пројекат вредан једну милијарду евра односи се на здравствени сектор у Србији. Овај новац уложићемо у обнову свих важних објеката, у опште болнице, четири клиничка центра, Тиршову и 11 клиника и очекујемо да све буде готово у 2021. години - навео је председник.

Како је нагласио, Србија има највећи проблем са одласком медицинских сестара из земље - Зато ће највеће повећање плата имати управо медицинске сестре. То је најтежи посао, највише се муче, и одоше нам. Имају мале плате, а заслужују много више - рекао је Вучић.

Председник Србије Александар Вучић састао се данас са премијерком Аном Брнабић и ресорним министрима, са којима је разговарао о развоју пројекта изградње станова за припаднике снага безбедности.

Састанку, поред председника и премијерке, су присуствовали министар унутрашњих послова Небојша Стефановића, министарка грађевинарства Зорана Михајловић, министар одбране Александар Вулин, министар финансија Сениша Мали, министарка правде Нела Кубуровић, директор БИА Братислав Гашић, као и градоначелници Београда, Ниша, Новог Сада, Крагујевца и директор Канцеларије за јавна улагања Марко Благојевић.

Врање и Ниш први припремили локације

Министарка Зорана Михајловић је крајем септембра рекла да ће изградња јефтиних станова за припаднике снага безбедности почети за око месец дана, односно крајем октобра, прво у Врању и Нишу, те да је Министарство грађевинарства издало две грађевинске дозволе за изградњу - у Врању 186 јефтиних станова у четири зграде и 190 станова у Нишу у две зграде.

Истакла је да су градови Врање и Ниш први припремили локације за почетак градње и да је у току расписивање тендера за извођаче радове, који ће бити изабрани у наредних месец дана.

Скупштина Србије усвојила је 25. маја лекс специјалис који омогућава изградњу станова за припаднике војске, полиције и служби безбедности по субвенционисаним ценама, не већим од 500 евра по квадратном метру.

За две године више од 5.000 станова

До 2020. године биће изграђена 5.203 стана. У првој фази реализације пројекта изградње јефтиних станова за припаднике снага безбедности до 2020, чија је вредност процењена на 64,35 милиона евра, биће изграђено укупно 1.578 станова.

Председник Србије је крајем прошле године најавио пројекат државне станоградње, где би квадрат требало да кошта око 550 евра у Београду и од 450 до 470 евра у другим местима, а станови би првенствено били намењени припадницима војске, полиције, младим научницима... Вучић је изнео рачуницу по којој би, уз помоћ државе и локалне самоуправе, квадрати стана могли да имају ту цену и додао да је за реализацију потребно десетак година, али да би први резултати могли да се виде за око три године.

Површина станова од 32 до 92 квадрата

Станови ће се градити у типским стамбеним зградама, а у понуди ће бити гарсоњере, као и станови са једном, две, три и четири собе. Површина ових станова кретаће се од максимална 32 квадрата за гарсоњере, до 92 квадрата за четворособне станове.

Изградња тих станова омогућиће да се реши највећи број нерешених стамбених потреба запослених у службама безбедности који деценијама нису успели да реше своје стамбено питање и представља јавни интерес Србије.

Реализација пројекта изградње јефтиних станова требало би позитивно да ће утиче и на раст бруто домаћег производа у области грађевинарства, на упошљавање домаће грађевинске индустрије, као и на повећање запослености, с обзиром на то да закон дефинише обавезно учешће домаћих. Брнабић: У капиталне инвестиције више од 200 милијарди дин

Брнабић: Имаћемо привредни раст већи од четири одсто

Србија ће на крају године сигурно имати привредни раст већи од четири одсто и следеће године ће први пут бити у ситуацији да уложи више од 200 милијарди динара у капиталне инвестиције. - Важно је да имамо одрживи раст и због фискалне дисциплине, коју смо задржали од владе Александра Вучић, ми ћемо бити у ситуацији да следеће године уложимо још више новца у капиталне инвестиције - рекла је Брнабић након састанка са председником Србије Александром Вучићем.

Она је казала да ће огроман део новца и даље бити улаган у путну и железничку инфраструктуру, безбедност, здравство и за развој науке и иновација.

У ПЕНЗИЈУ СВЕ КАСНИЈЕ Истраживали смо КОЛИКО ЋЕМО ДУЖЕ РАДИТИ за 15 до 20 година и ово је резултат

Аутор:С.Гаврић

Дужи животни век, савремени технолошки трендови, али и слабост пензионог система у Србији имаће за последицу то да ће садашњи запослени морати дуже да раде да би остварили право на пензију.

То је став Фискалног савета Србије, и како кажу, решење за регулисање и успостављање бољег пензионог система.

- Однос радника и пензионера још није толико лош јер сада имамо 1,4 радника на једног пензионера. Ипак, демографска слика Србије није добра и зато треба тражити на време решење. А то је да ако живимо дуже, морамо дуже и да радимо. Зато се и у Србији и у другим земљама у Европи та старосна доб за пензионисање помера. Како будемо дуже живели, а хоћемо, биће могућности и да се у наредним деценијама још мало повећа старосна граница за одлазак у пензију - наводи члан Фискалног савета Никола Алтипармаков.

Прате статистику и повећавају границу

Према његовим речима, неке земље су прописале математичку формулу па тако на сваких три до пет година погледају у заводу за статистику колико се просечно живи у земљи, и за тај проценат повећају радни век.

- Тако је на пример урадила Словачка. Наравно, потребно је спровести и реформе на тржишту рада, омогућити преквалификације за старије и слично - каже Алтипармаков.

Да ће радници који би у пензију требало да оду за 15 или 20 година радити дуже сматра и економиста Млађен Ковачевић. Како истиче, дужи радни век за око две године је реална претпоставка.

- Број људи који су без посла у Србији се смањује, а и доста младих одлази у иностранство. Ако се тако настави врло брзо ћемо доћи у ситуацију да нећемо имати довољан број радника у многим сегментима. Из тог разлога биће корисно да се продужава радни век. Наравно, питање је да ли би то људи који напуне 65 година то прихватили. Имамо примере, рецимо професора факултета који и сада остају дуже да раде. Али у неким професијама то не би требало увести, тако да оваква одлука треба да се спроводи селективно - наводи Ковачевић.

Да је најбоље решење продужавање радног века наглашава и професор Економског факултета у Београду Љубодраг Савић.

- Дужи радни век је тенденција која је карактеристична за развијене земље света, и то више у смислу да се скраћује радно време, а продужава радни век. Објашњење је просто јер краће радно време ствара више слободног времена и простора за задовољство и већу мотивисаности за рад. Тако се повећава и продуктивност рада. Шведска је ту добар пример. Тамо се чак разматра о даљем скраћењу радног времена на четири дана у недељи - истиче Савић.

Роботи као замена, нема ко да пуни буџет

Он наглашава да се и у Србији продужава животни век.

- Чак је и код нас тако, а да не причамо о Америци где је просек 80 година, или у Непалу где имате на хиљаде стогодишњака... И то је разлог зашто се продужава радни век, а са друге стране такође је важан разлог то што богате и уређеније земље имају проблема са запошљавањем младих људи. Томе доприноси и четврта индустријска револуција и технолошки развој која штеди "живу" радну снагу. Све мање је запослених људи који одвајају порезе и доприносе за "издржавање" будућих пензионера. И то су тих неколико разлога зашто треба продужити радни век - објашњава Савић.

Ипак, он истиче да нису све професије исте и да код неких није могуће, а ни пожељно да радни век буде продужен. пример за то су тешки физички послови.

Само симболичан бонус за дужи радни век

- У Србији, нажалост, имамо тако направљен систем да људе кажњавамо ако пет година раније оду у пензију, а за оне који хоће да раде дуже постоји неки мали симболичан бонус. Нисмо поставили ствари дугорочно, већ само краткорочно. Крајње је време да почнемо да размишљамо развојно и да почнемо да пратимо светске трендове и у овој области - наводи Савић.

Како каже, и са обе руке би гласао за продужење радног века, али уз један селективан приступ.

- Прво. пензија ће бити већа ако неко ради 45, а не 20 година, и то за исти посао и исту плату. Ако бира да ради мање, запослени прихвата то да има мању пензију - додаје Савић.

ИМА ЛИ РАЗЛОГА ЗА БРИГУ? Члан Фискалног савета открива какви ЕКОНОМСКИ РИЗИЦИ прете Србији у 2019. Години

Аутор:[Сузана Лакић](#)

Као економиста, не могу да се сложим са моделом развоја који подразумева да домаћи порески обвезници плаћају субвенције страним инвеститорима да би инвестирали у Србију, каже у разговору за „Блиц“ Никола Алтипармаков, члан Фискалног савета.

Он додаје да „зна да је ова негативна пракса присутна и у другим земљама региона, и да то онда последично ствара притиске и на нас”, али и да је јасно да се „дугорочни привредни раст и развој морају базирати на стварању квалитетног пословног и институционалног окружења”.

Које позитивне потезе је Влада повукла у економији у последњих пет година?

- Свакако да је највећи економски успех Владе у претходних пет година то што смо успели да избегнемо грчки или аргентински сценарио јер смо 2012. били управо на том колосеку и ишли смо пуном брзином ка кризи јавног дуга и потенцијалном банкроту државе. Недавна фискална консолидација и њен успех су специфични. Буџетски проблеми у Србији и бившој Југославији су најчешће били решавани штампањем новца, чиме се ствара инфлација, уноси несигурност у привредни амбијент и смањују инвестиције и привредни раст. Иако није економски пожељан, овај приступ био је политички најбезболнији. Овога пута, Влада се одважила да посегне за економским решењем које циља у срж проблема - смањење прекомерне јавне потрошње, укључујући смањење плата и пензија, што је био преседан међу бившим југословенским републикама. Успех фискалне консолидације је тим већи ако се има у виду веома незавидно стање економске струке у Србији, где је велики број економиста потпуно погрешно тврдио да мере штедње неће решити буџетске проблеме, већ ће убити привредни раст. На крају, фискална консолидација је ипак убила буџетски дефицит, а не привредни раст, који је био и виши од иницијалних прогноза.

Грађани се, међутим, и даље питају када ће се тај успех одразити и на њихов квалитет живота?

- Велики број грађана, вероватно, још не осећа бољитак од успешно спроведене фискалне консолидације јер грађанима је важан њихов новчаник и њихова потрошња, а Србија, укупно гледано, још није достигла преткризни ниво потрошње из 2008. године. Разлика је у томе што је

потрошња у 2008. години била финансирана задуживањем, прекомерна и неодржива. Потрошња у 2018. години се не финансира задуживањем и базирана је на домаћој производњи. Међутим, то што се данашња потрошња и животни стандард у Србији ослањају на економски здравије основе него што је то био случај пре једне деценије вероватно је слаба утеха за грађане. И зато је убрзање привредног раста, и самим тим животног стандарда - апсолутни приоритет економске политике.

Шта Влада у последњих пет година није урадила, а требало је?

- Напоменуо сам да је трајно убрзање привредног раста приоритет економске политике. Овогодишњи добитник Нобелове награде, Пол Ромер, управо је награђен за област привредног раста, где је установио кључну важност иновација, знања и људског капитала за привредни раст. Притом, широко је прихваћено гледиште да су за иновације и развој људског капитала важни здраво друштво и јаке институције које омогућавају најспособнијим и најкреативнијим појединцима да се искажу. Мислим да је непостојање системског и одлучног приступа ка изградњи јаких институција и здравог друштва највећи недостатак у протеклих пет година. Мада бих, уместо пет, слободно могао да кажем и 15 или 25 година.

Шта мислите да је разлог?

- Самим тим што годинама не успевамо да изградимо јаке институције и уредимо друштво - говори да се ради о проблему који превазилази политичке оквире и задире дубоко у друштвено ткиво. Риба смрди од главе, па тако и у решавање проблема мора да се крене од главе. Истраживачи Кварталног монитора су недавно објавили студију која показује да можемо бити поносни на квалитет природних и техничких наука на Београдском универзитету, које предњаче у источној Европи. С друге стране, квалитет друштвених наука је на видном зачељу. Професори друштвених наука у највећем броју нису у стању да објављују научне радове у релевантним међународним журналима нити да прате европске трендове. И што је најгоре, њих то очигледно не забрињава превише, јер из године у годину све више снижавају професорске критеријуме, тако да им је сада само остало да потпуно избришу обавезу објављивања научних радова у међународним журналима. Уместо да постављају носеће стубове здравог европског друштва у Србији, представници интелектуалне елите се понашају као да су сами себи циљ, док се друштво урушава. У овим условима, чак и исправне али парцијално постављене иницијативе Владе, као што је повећање капацитета техничких факултета за образовање ИТ стручњака - неће дати жељене резултате, јер без реформе друштвених факултета те нове ИТ стручњаке нећемо моћи да задржимо у земљи. У оскудици озбиљних економских стручњака, не чуди што су ташна-машна консултанци успели да Србији продају заблуду да ће напредак на Доинг Бусинесс листи Светске банке убрзати привредни раст. Заправо, овогодишњи нобеловац Пол Ромер је зимус доспео у жижу јавности управо тиме што је на примеру Чилеа показао огроман степен арбитрарности, па чак и могућих манипулација са Доинг Бусинесс листом Светске банке. Да се уместо Латинске Америке и Чилеа Пол Ромер случајно заинтересовао за наше крајеве - имао би шта да види. На пример, да су земље Балкана наводно много боље у спровођењу пословних уговора од једне Канаде. Или да су услови пословања у Македонији наводно далеко бољи него у Аустрији, Швајцарској, или Немачкој. Мада, не морате да будете нобеловац да бисте увидели колико Доинг Бусинесс листа има везе са стварним животом. Довољно је да грађанима који свакодневно читају о новим бизарним примерима бесправне градње кажем да је Србија на овој листи наводно 10. најбоља земља у свету за издавање грађевинских дозвола, далеко боље рангирана од Норвешке, Немачке или Швајцарске. И док ми напредујемо на Доинг Бусинесс листи, институционални и друштвени капацитети нам се осипају, управо супротно од онога што прописује теорија привредног раста која је ове године награђена Нобеловом наградом.

Који негативни потези су повучени?

- Као економиста, не могу да се сложим са моделом развоја који подразумева да домаћи порески обвезници плаћају субвенције страним инвеститорима да би инвестирали у Србију. Знам да је

ова негативна пракса присутна и у другим земљама региона, и да то онда последично ствара притиске и на нас, али је јасно да се дугорочни привредни раст и развој морају базирати на стварању квалитетног пословног и институционалног окружења. Такође, мислим да је Влада требало да истраје приликом приватизације Телекома и да би, поред прилива средстава у буџет, та приватизација имала шире позитивно дејство на привредни амбијент. На крају, мислим да су последње измене пензијског закона непотребно укинуле формулу за усклађивање пензија и унеле неизвесност уместо да потврде и зацементирају позитивне резултате фискалне консолидације.

Главни економски ризици у 2019. години?

- Не видим неке посебне изворе економских ризика у самој Србији у 2019. години, имајући у виду стабилизоване јавне финансије и ниску инфлацију. Основни ризици у 2019. ће бити екстерне природе, у виду могућег повећања цена нафте и потенцијалних финансијских потреса на међународним тржиштима. Америка ће наставити са повећањем каматних стопа, полако ће јој се придружити и Европска централна банка, што би могло да изазове нестабилности, нарочито на појединим тржиштима некретнина, укључујући и Србију, које у мањој или већој мери исказују одлике мехура и превисоких цена.

Косово нас скупо кошта

Колико и како ситуација са Косовом може утицати на економију Србије?

- Нажалост, питање Косова перманентно утиче на стање нашег друштва и самим тим нас ограничава да се одлучније посветимо решавању наших институционалних недостатака. Економска цена нерешавања или нерационалног решавања косовског проблема ће у сваком случају бити огромна и само ће расти у наредним годинама.

Слога: Измена Закона о раду се прилагођава азијском капитализму

Пише: Данас Онлине

Измена Закона о раду која се најављује за 2019. годину са кључном променом да ће послодавци моћи да проверавају разлоге због којих њихови запослени отварају боловања и да им дају отказ уколико уоче злоупотребе је невиђени безобразлук, сматра Удружени синдикати Србије „Слога“. Како наводе у саопштењу, то за циљ једино има застрашивање запослених да раде и онда када су болесни страхујући од губитка посла.

„И садашњи Закон о раду уређује ту материју па је сасвим нејасно шта се овим изменама жели постићи осим да се радници држе у некој врсти константног страха од губитка посла и притисцима да ћуте и да се не буне када су болесни. Сматрамо да се у изменама закона крију још горе ствари по питању радних права и да ће српски радник ускоро радити по моделу азијског капитализма и њихових услова рада који су далеко лошији од стандарда који се примењују у Европи“, истиче се у саопштењу „Слоге“.

Позивају актуелну власт да се не игра са људским судбинама и уједно захтевају да се целокупни предлог измена закона о раду презентује јавности како би стручна јавност узела комплетно учешће у томе.

„Посебно што и овога пута сумњамо да ће измена закона бити донета на октроисани начин, без квалитетне јавне расправе и са негативним последицама по целокупну државу и народ“, додаје се у саопштењу.

У Слободној зони Смедерево 20 пута више запослених

Пише: Данас Онлине

Министар финансија Синиша Мали обишао је данас Слободну зону Смедерево и том приликом истакао значај слободних зона за привлачење нових инвеститора и за привредни раст, те поручио да ће се заједно са Владом РС и председником Александром Вучићем и даље борити за сваку нову фабрику и инвестицију.

„Овде у овој слободној зони број запослених у последњих пет година порастао је 20 пута, укупан обим прозводње порастао је 30 пута, а укупан извоз порастао 39 пута. То су огромне цифре. Зато ћемо се борити за сваку слободну зону и за сваку фабрику“, рекао је министар приликом обиласка Слободне зоне Смедерево и том приликом најавио обилазак свих 14 слободних зона у Србији.

„Још један значајан податак је да су 2012. године све слободне зоне правиле 2,5 милијарде евра прихода. Сада је то достигло 5 милијарди, тачније 4,9 милијарди евра. Имали смо тада 25 производних компанија у свим слободним зонама, а данас имате 80 производних компанија. Србија се мења и иде напред, важне су нам слободне зоне, битна нам је свака нова фабрика која долази у нашу земљу а за Смедерево и за целу Србију свакако долазе бољи дани“, истакао је министар.

Према његовим речима, Слободна зона Смедерево слика је и прилика и право огледало привреде Србије, односно како она данас изгледа у односу на 2012. годину.

„Ништа од овога што сада видите није било овде. Ту је била само пољана, а 2013. године градоначелница Смедерева и ја смо били део тима који се изборио за прву инвестицију која је дошла овде, финску компанију ПКЦ. Данас овде има осам производњих компанија, које запошљавају 2300 људи, а остале се баве складиштењем робе“ рекао је министар.

Како се наводи у саопштењу, он је подсетио да је 2012. године била знатно другачија ситуација у Србији – постојала је рекордна незапосленост у нашој земљи, имали смо високи буџетски дефицит и јавни дуг.

“Погледајте сада, јавни дуг нам пада, смањили смо незапосленост која је са 26 одсто пала испод 12 одсто. Имамо суфицит у нашем буџету трећу годину за редом и боримо се за сваког новог инвеститора, за сваку нову фабрику“, рекао је министар.

Министар је након обиласка Слободне зоне Смедерево одржао састанак са градоначелницом Смедерева Јасном Аврамовић, директором Управе за слободне зоне Миланом Ристићем, директорком Слободне зоне Смедерево Милицом Мијатовић и другим представницима Градске управе Смедерево.

Министар Мали истакао је да се разговарало и о многим другим пројектима, који би требало да значајно унапреде квалитет живота становника овог града.

„Причали смо о реконструкцији и сређивању гимназије и основне школе и опште болнице. Градимо комплекс за водене спортове, причали смо о локалној инфраструктури, канализацији и водоводу, све оно што је потребно да се квалитет живота у Смедереву побољша. Председник Александар Вучић се борио и изборио да Железара ради, да пронађемо инвеститора који ће обезбедити да остане да ради 5000 запослених у тој фабрици“, рекао је министар и подсетио на друге значајне потезе за привреду Србије као што је проналазак партнера за РТБ Бор и изградња нове фабрике и Зрењанину наредне године.

„Србија крупним корацима иде напред, сви економски показатељи су добри, сваком од ових инвеститора треба пружити одговарајућу пажњу и људима обезбедити посао“, навео је он и додао да млади треба да остану у земљи а не да одлазе у иностранство.

Градоначелница Јасна Аврамовић захвалила се министру финансија на посети и подсетила на то колико је за Смедерево била значајна одлука владе да се граду додели земљиште од 39 хектара без плаћања било какве надокнаде.

„Довођење инвеститора за Железару је нешто што се епохално догодило граду. Од 2013. године до сада 20.000 људи је нашло посао у Смедереву, а на евиденцији Националне службе за незапослене има још 5200 незапослених. Са министром сам причала о даљем развоју, ми морамо да идемо корак даље, да што више инвеститора додје у град“, рекла је градоначелница и подсетила да град већ годину дана ради на припреми документације за велики индустријски парк који ће бити велико изненађење за смедеревце а град Смедерево индустријски поставити далеко испред многих градова Србије па и Европе.

Да ли је свет на прагу нове кризе

Пише: Мирјана Н. Стевановић

Да ли се свет налази на прагу нове економске кризе? Ово питање аналитичари полако стављају у фокус након све чешћих турбуленција на највећим берзама.

Тако је почетак ове године обележио ланчани пад покренут 6. фебруара, „црног понедељка на Волстриту“, краха који је за собом повукао и значајне губитке на европским и азијским финансијским тржиштима. Тада је разлог за слом била најјава америчких Федералних резерви да ће повећати камате после чега је уследио пад вредности акција, највећи у овој деценији. Крајем јула пад акција Фејсбука од чак 20 одсто у једном дану, а потом и осталих компанија и ИТ сектора изазвао је нову реакцију коју су осетиле и друге компаније и банке, а одмах се прелио и на највеће светске берзе.

Ни септембар није био миран, али су суноврат из последње недеље, када су падале деонице не само технолошких компанија него и готово свих листрираних а највише банака, аналитичари назвали великом распродајом акција. Опет је „ногу повукао“ Волстрит након најјава из Федералних резерви о могућем расту камата. „Фед је полудео“, објаснио је председник САД Доналд Трамп, а из Беле куће пад берзе који се пореди са фебруарским назвали су „извесним колебањима“. Међутим, остала тржишта су реаговала бурно па иако су последњег дана трговања, јуче поправљени неки индекси европских и азијских берзи, то неће бити довољно да надокнади настале губитке из претходна четири дана. Готово сви ће завршити недељу у црвеном.

Питање с почетка текста зато све чешће пројектује асоцијације на велику глобалну кризу која је 2008. такође започела на финансијском тржишту, крахом једне од најстаријих банака на свету, Лиман брадерса. Аналитичари не искључују могућност нове велике кризе, али су опрезни у дефинисању њених узрока.

– Када се говори о фебруарском паду акција, запоставља се чињеница да је почетком ове године индустријски индекс Дау Џонс достигао свој максимум од 26.000 поена и да је уобичајено да након таквог максимума долази до уобичајене корекције вредности, и то је оно што смо видели у фебруару и марту. Дакле, кретање индекса власничких хартија од вредности сигурно не би могло да изазове кризу светских размера. То би могле промене у геополитичком врху, попут нагомиланог јавног дуга који неке земље не би могле да сервисирају или ескалација затегнутих трговинских односа између Америке и Кине – каже за Данас Милан Маринковић, директор Фима инвеста.

И Ненад Гујаничић из Вајзброкера (Висеброкер) каже за Данас да нема једнозначног одговора на питање да ли улазимо у нову кризу.

– Теоријски, кретања на светским берзама наговештавају оно што ће се одразити на реалном сектору за три до шест месеци. Али, промене на тржиштима капитала некада су привременог карактера, а некада јесу сигнал дубинских кретања, као што је то било 2008. године – каже он.

Објашњава да је на садашње берзанске турбуленције утицало неколико фактора, а пре свега то што су цене акција на светским тржиштима врло високе. Ипак, потребна је нека „сила“ да би оне започеле пад, а овогодишње промене изазвао је „царински рат“ две силе, САД и Кине.

– Уколико се то питање реши, берзе ће се смирити а ако се сукоб не избегне, пад је неминован. Потврда је и то да су јуче индекси почели да се опорављају одмах након најаве да би током новембра могло доћи до сусрета кинеских и америчких представника – истиче Грујаничић.

Крхка улога субвенција

Уколико се турбуленције и падови на светским тржиштима наставе то ће се врло мало одразити и на Београдску берзу, јер она већ сада ради на минимуму. Међутим, реални сектор би и те како могао да осети последице.

– Прво што би се догодило био би бег такозваних великих инвеститора, ових који сада улажу привучени субвенцијама. Најјачи удар, ипак, осетиће домаће фирме, оне које су уклопљене у реалне привредне токове земље – каже Ненад Грујаничић.

Реч тајкуна

Мање држави, више радницима

Пише: [Име аутора познато редакцији](#)

Добар је предлог Фискалног савета да се пореско оптерећење зарада у идућој години смањи са 63 одсто на 60 одсто.

То је бољи предлог од оног који је дао министар финансија на конференцији за новинаре, на крају посете тима Међународног монетарног фонда Србији, да се пореско оптерећење смањи са 63 на 62 одсто.

Порез је одувек инструмент којим држава подстиче привредни развој. Добар принцип макроекономске политике је што нижи порез. Ако држава нема довољно пара у буџету, нека се задужи па нека паметно располаже тим новцем. Још се од 80-их година прошлог века причало да порези и доприноси морају да се смање да би привреда кренула узлазном линијом. И ништа се на томе није до сада радило, нити урадило. Политичари само рачунају колико ће да узму од нас привредника и тако напуне буџет. Ми деценијама имамо незаситу државу. Нису само порези оно што нас гуши. Они су мањи проблем од доприноса и парафискалних намета. Држимо министра финансија за реч да ће до краја октобра изаћи са новим законом о парафискалним накнадама који ваљда треба да доведе до њиховог смањивања.

Фискални савет је израчунао да ће смањењем фискалног оптерећења од три одсто привреди остати 200 милиона евра за развој и инвестиције.

Моје је, међутим, мишљење да сав тај новац који ће остати привреди треба искључиво потрошити на повећање плата. Држава пореском политиком треба да помогне раст зарада. Политичари не знају да би много више могли да напуне буџет кад би смањили доприносе и кад би радници имали веће плате.

Ево једног драстичног предлога. Како, рецимо, плата од 30.000 динара може да се повећа на 60.000-65.000 динара? Па тако што би држава смањила фискално оптерећење зарада са 63 одсто на 45 одсто. То јесте радикално смањење, али није неизводљиво. Наравно, треба да постоји политичка воља и ако неко у Влади уме да рачуна. Држава би у том случају добијала већу суму новца јер бих ја као послодавац плаћао порез и доприносе од 45 одсто на плату од 60.000 динара, а не као досад 63 одсто на 30.000 динара.

Економски је примитивизам то што се наша држава хвали вишком пара у буџету, а да истовремено Србија има најниже плате у региону. За нас приватне послодавце најважније је ко вуче макроекономску полугу пореског растерећења. Ту је улога државе незаменљива. Верујем да

би држава требало да изађе са препоруком да зараде морају да порасту за исти износ за који држава смањи порезе и доприносе.

Порески систем у данашњој Србији мора да буде одбрана од одласка радника у иностранство тако што ће сви запослени имати веће плате. Ми бизнисмени и предузетници морамо да повећамо плате и на уштрб развоја компаније. Сав новац који нам идуће године остане од смањења пореза морамо да дамо у повећање плата. На тај корак тера нас страх да не останемо без радника. Нама фали 200.000 радника разних профила и нивоа образовања. Ако не буде радника, за годину-две почећемо да затварамо фирме. Посла имам колико се пожелети може, али нећу имати с ким да радим. Зато морамо да повећамо плате 30-40 одсто. Дошло је време да сам више срећан што ни један мој радник због веће плате није отишао да ради за стране фирме него због висине оствареног профита моје компаније.

Чега се пословни људи плаше кад су у питању порези? Волунтаристичког тумачења државе. Проблем је што Србија нема децидне прописе како се порез обрачунава. Зато је порез постао чисто политичка ствар. Порез се неопрезно и незаконито користи као оруђе у рукама политичара којим они желе да нас, пословне људе, стави под контролу.

После 30 година поново извоз пшенице из Србије у Египат

Извор:Бета

Извоз пшенице из Србије у Египат требало би да почне у децембру ове године, рекао је министар пољопривреде, шумарства и водопривреде Бранислав Недимовић
БЕОГРАД - Извоз пшенице из Србије у Египат требало би да почне у децембру ове године, рекао је министар пољопривреде, шумарства и водопривреде Бранислав Недимовић.

Он је на конференцији за новинаре казао да је пројектом Министарства, Европске банке за обнову и развој (ЕБРД) и Удружења "Жита Србије" постигнуто да Србија после 30 година добије сертификат за извоз пшенице у Египат.

"У последњој недељи новембра планирана је техничка провера српских складиштетних капацитета за извоз пшенице, а после тога ће прве количине жита из Србије кренути у Египат који је тренутно највећи купац пшенице на свету", рекао је Недимовић.

Додао је да, за разлику од претходних година, пшеница у Србији сада има висок квалитет. "Ове године је више од три милиона тона пшенице произведено на 16.000 хектара, а од тога ће за извоз бити око два милиона тона", казао је Недимовић.

Министар је рекао да постоје и преговори о извозу кукуруза у Кину и Индонезију, да се "српске житарице усмере на тржишта која најбоље плаћају".

Директорка ЕБРД-а за Западни Балкан Жужана Харгитај рекла је да Србија има велике потенцијале у сектору пољопривреде, а да ће "извоз њене пшенице ка географским дестинацијама које су платежно добро способне", омогућити да производи Србије буду конкурентнији на тржишту. "Наставићемо да пружамо подршку српским производима и њиховим произвођачима како бисмо помогли да се што боље пласирају на тржишту", казала је

она.

Директор Сектора ЕБРД за агробизнис Југоисточне Европе, Миљан Ждрале је рекао да је пољопривреда један од најважнијих погона за развој економије Србије. "Студијска анализа житарског сектора Србије омогућила нам је да превазиђемо техничке препреке за извоз српске пшенице у Египат", рекао је Ждрале и додао да се на тај начин постиже и промоција пољопривреде Србије.

Најавио је да ће у циљу те промоције следеће године бити "Житарски конгрес" у Србији како би се размењивала искуства из извоза.

Станови за безбедњаке већ од маја

Аутор: В. Н.

Председник и премијерка најавили градњу за војску и МУП. У првој фази 8.086 стамбених јединица, а радови крећу од Врања и Ниша ИЗГРАДЊА станова за припаднике снага безбедности почеће до 1. маја, у седам градова, најавио је јуче Александар Вучић, председник Републике Србије. Вучић је, након састанка са премијерком Аном Брнабић и ресорним министрима, рекао да су се за субвенционисане станове пријавила укупно 23.423 пропадника снага безбедности, укључујући оне који немају адекватан смештај.

Прва фаза предвиђа 8.086 стамбених јединица, чиме се трећина пријављених особа и њихових породица збрињава.

- Већ у наредних месец дана кренућемо у изградњу у Врању и Нишу. Затим следе Краљево, Крагујевац и Сремска Митровица, па Нови Сад и Београд - објаснио је Вучић.

Председник је најавио и да би изградња станова требало да буде готова у 2020. години.

Према Вучићевим речима, у Врању ће бити изграђено 486 станова, у Нишу 2.400, у Новом Саду 2.051 стан, а у Београду у првој фази хиљаду станова.

Како је рекао, у свим градовима стамбене јединице биће на изузетним локацијама, а као пример навео је Београд, где ће се станови градити у Земуну, код лакат-кривине где су близу мост и ауто-пут.

Вучић је рекао да на решавање стамбеног питања чека 14.169 полицајаца, 7.575 припадника Војске Србије, 856 припадника БИА и 1.021 запослени при Министарству правде. Он је додао да ће држава субвенционисати станове и да ће у појединим местима, ван Београда, они моћи да се купе за 300 до 350 евра по метру квадратном.

Након састанка, премијерка Брнабић најавила је да ће Србија на крају године сигурно имати привредни раст већи од четири одсто и следеће године ће први пут бити у ситуацији да уложи више од 200 милијарди динара у капиталне инвестиције.

- Важно је да имамо одрживи раст и због фискалне дисциплине, коју смо задржали од владе Александра Вучић, ми ћемо бити у ситуацији да следеће године уложимо још више новца у капиталне инвестиције - рекла је Брнабићева и додала да ће огроман део новца и даље бити улаган у путну и железничку инфраструктуру, безбедност, здравство и за развој науке и иновација.

Министарство одбране подржало синдикат Наменске: медији да не врше притисак на појединце и истрагу

Извор: Данас

Министарство одбране реаговало је поводом учесталих навода у појединим медијима у вези са прошлогодишњом експлозијом у фабрици „Милан Благојевић – наменска“ а.д.

Лучани, којима се прејудицира кривица одређеног броја запослених, а нарочито руководства фабрике.

У саопштењу наводе да министарство одбране подржава синдикалну организацију и запослене фабрике у апелу на представнике медија да се суздрже од коментара и медијских прилога, који би вршењем притисака на јавност и појединце, нарушили истражни и правосудни поступак који су у току.

„Министарство фабрику „Милан Благојевић – наменска“ сматрамо предузећем од стратешког значаја и учиниће све да подржи напоре руководства за побољшањем безбедности на раду и неће допустити њено гашење. Било какво изношење ставова и оцена о евентуалном постојању или непостојању нечије кривице за догађај у кривичноправном смислу, представља прејудицирање, односно осуду пре осуде. Апелујемо на представнике медија да ради ексклузивитета не узимају правду у своје руке и да не постављају питања на која ће унапред давати одговоре и констатовати кривицу“, наводи се у саопштењу Министарства одбране, додајући да утврђивање евентуалног постојања неког кривичног дела и извршиоца истог оставе правосудним органима, који су за то и надлежни.